
Pereca Icchaka Lejba

Dzielnice: Wola

Osiedla: Mirów

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy osobowe Imiona i nazwiska

Rok utworzenia nazwy: 1951

Opis

Icchok Lejb(usz) Perec (1851 lub 1852-1915) - jeden z najwybitniejszych pisarzy żydowskich, poeta, dramaturg, publicysta, krytyk literacki i teatralny, działacz społeczny. Pochodził z rodziny hiszpańskich sefardyjczyków osiadłych w Zamościu w XVI w. To było również jego rodzinne miasto, tam ukończył zarówno cheder, jak i jeszibot (wyższą szkołę talmudyczną dla nieżonatych studentów), uprawniający go do objęcia stanowiska rabina. Sam kształcił się z zakresu historii, filozofii i socjologii, był znakomitym poliglota, biegle władającym francuskim, hebrajskim, jidysz, niemieckim, rosyjskim oraz polskim. Około 1873 roku zamieszkał w Warszawie, gdzie po licznych kursach trzy lata później udało mu się zdobyć koncesję na prowadzenie kancelarii adwokackiej. Powrócił wówczas do Zamościa i przez 11 lat prowadził taką działalność, zakończoną oskarżeniem przez władze carskie o propagowanie polskości. Został wydalony z miasta i zamieszkał w znanej mu już Warszawie, gdzie został jednym z najaktywniejszych członków tutejszej Gminy Wyznaniowej. Wówczas to stworzył swoje pierwsze znaczące dzieło literackie - poemat "Monisz". Jego inne dzieła to m.in. kolejny poemat "Świat chasydów", tom nowel "Kpiarz", dramaty "Złoty łańcuch" i "W nocy na Starym Rynku" a także zbiory "Opowiadań ludowych" i "Motywów chasydzkich". Na uwagę zasługuje też niewątpliwie przekład na jidysz Ksiąg Starego Testamentu. W stolicy również wyraźnie akcentował swój pozytywny stosunek do polskości, za co w 1899 roku na kilka miesięcy został uwięziony w Cytadeli. Po wybuchu I wojny natychmiast zorganizował pomoc rzeczową i prawną dla najbardziej potrzebujących warszawiaków. Zmarł w stolicy.

Spoczywa:

Cmentarz Żydowski przy ul. Okopowej, kwatera 44, rząd I w tzw. Mauzoleum Trzech Pisarzy projektu Abrahama Ostrzeży.

Ciekawostki

Początkowo nosiła nazwę Ceglana. Wzdłuż ulicy, przez ponad 100 lat mieściły się ogrody Ulrycha.

Ulica Ceglana pomiędzy ulicą Ciepłą a Żelazną, kiedyś należała do jurydyki Grzybowa, nazwana tak w 1772 r. od ogromnej cegielni Bluma.

Stan obecny:

Nr 2: Dom mieszkalny. Zbudowany w 1993-5, nawiązujący do architektury kamienic XIX-wiecznej Warszawy.

Nr 21: Gmach Mennicy. Budynek powstał w 1950-2 wg proj. J. Jaszuńskiego. Produkuje się tu medale i monety okolicznościowe, odznaczenia, pieczęcie i przerabia metale szlachetne na potrzeby przemysłu. W 1994 przeniesiono produkcję na Żelazną 56.

Tablica upamiętniająca rodzinę Ulrichów, wolskich ogrodników.

Aurum. Powstał w latach 1998-2000 wg proj. Tomasza Wekka, Leszka i Marka Czaplińskich. Inwestorem była Mennica Państwowa. Mieszczą się tu biura, sale konferencyjne, klub nocny. Biurowiec powstał na miejscu Browarów Junga z XIX w., którego mury wkomponowano w nowoczesną budowlę. Po browarze mieścił się tu na przeł. XIX i XX w. Bank Handlowy, a przed wojną Wytwórnia Wód Gazowanych i Lemoniady Andrzej Domański i Spółka.

Osiedle Za Żelazną Bramą. Powstało w 1965-72 wg proj. Jerzego Czyży, Jana Furmana, Jerzego Józefowicza i Andrzeja Skopińskiego. Po wygraniu konkursu na osiedle w 1961, zdecydowano zagałęć nieco zabudowę i prace rozpoczęto w 1965. Zastosowano nową metodę o nazwie „Stolica, polegającą na wlewaniu betonu w szalunki, a po zastygnięciu wznoszono je wyżej, wylewając kolejne ściany. Robotnicy pracowali na 3 zmiany, zimą sprowadzano lokomotywy, które dogrzewały instalacje i pozwalały pracować bez ustanku. Wreszcie, w 19 blokach 16-piętrowych i kilku 10-piętrowych zamieszkało ok. 25000 osób. Zrezygnowano z budowy pawilonów handlowych. Większość mieszkań, poza M5 ma ciemne kuchnie, ściany przemarzały i przeciekały. C.O. zostało spaprane od projektu aż po wykonanie i nie działało, przez co administracja musiała wydawać lokatorom piecyki elektryczne. Były ciągle problemy z wodą w ogóle, nie tylko z ciepłą, a kanalizacja zamiast spływać do kolektorów, często wylewała nieczystości przez muszle na mieszkania. Po ok. 15 latach większość usterek usunięto, ściany ocieplono i otynkowano, wszystko ogromnym kosztem. Na przeł. lat 80 i 90 XX w. bloki te zwane były Chinatown, ponieważ mieszkania wynajmowali najczęściej Azjaci, handlujący na bazarach i stadionie.

Data nadania nazwy: 1951.10.27